

Nguyên tắc 1: Trading là một quy trình, không phải cảm tính

Lê Công Tráng

2025-04-06

“Bạn không cần phải đúng mỗi lần, bạn chỉ cần đúng một cách có hệ thống.”

Trong hành trình giao dịch, một trong những sai lầm phổ biến nhất là **dựa vào cảm tính** hoặc “linh cảm” để ra quyết định. Thực tế, những trader thành công nhất lại là những người có một **quy trình rõ ràng, có thể lặp lại**, và tách biệt hoàn toàn khỏi cảm xúc cá nhân.

Vì sao cần có quy trình?

1. Tâm lý con người không phù hợp với thị trường

- Khi giá giảm, tâm lý thường muốn “gồng lỗ” → sai lầm phổ biến.
- Khi thấy giá tăng mạnh, dễ bị FOMO → vào lệnh thiếu kiểm soát.

2. Không có quy trình = không thể cải thiện

- Không biết mình đang làm đúng hay sai.
- Không biết vì sao thắng hoặc vì sao thua.

3. Quy trình giúp bạn sinh tồn

- Khi bạn thua chuỗi lệnh, quy trình sẽ giúp bạn không mất kiểm soát.
 - Khi bạn thắng, quy trình giúp bạn không ảo tưởng sức mạnh.
-

Một quy trình trading cơ bản bao gồm

1. Setup – Khi nào nên bắt đầu chú ý thị trường?

Ví dụ:

- Giá chạm vùng hỗ trợ mạnh.
- RSI < 30 (quá bán).
- Nến Doji hoặc Hammer xuất hiện ở đáy.

2. Entry – Tín hiệu vào lệnh

Ví dụ:

- Nến bullish engulfing xuất hiện.
- Giá đóng cửa trên EMA20.
- Volume tăng đột biến tại vùng hỗ trợ.

3. Stop Loss – Giới hạn rủi ro

Ví dụ:

- Dưới đáy gần nhất.
- Cách điểm vào lệnh 1 ATR.
- Rủi ro không vượt quá 1% tài khoản.

4. Exit – Điều kiện chốt lời

Ví dụ:

- Khi đạt tỷ lệ $RR = 2:1$.
- Khi giá chạm vùng kháng cự.
- Theo trailing stop.

Một ví dụ thực tế về quy trình

Chiến lược EMA20 + nến đảo chiều:

- Setup: Giá nằm trên EMA20 → thị trường có xu hướng tăng.
- Entry: Xuất hiện bullish engulfing khi giá hồi về EMA20.
- Stop Loss: Đặt dưới đáy cây nến tín hiệu.
- Exit: Chốt lời tại kháng cự gần nhất hoặc đạt $RR = 2:1$.

Trader theo chiến lược này sẽ **không đoán thị trường**, chỉ hành động khi đúng điều kiện.

Vì sao trader thường bỏ qua quy trình?

- Thích “phiêu” và cảm giác chiến thắng ngẫu nhiên.
- Thấy quy trình cứng nhắc, thiếu linh hoạt.
- Không có ai hướng dẫn bài bản.

Lời khuyên thực chiến

- Viết quy trình ra giấy, lưu trong Notion hoặc Google Docs.
- Backtest với dữ liệu lịch sử ít nhất 50–100 lệnh.
- Kiểm tra mức độ tuân thủ và kết quả: expectancy, RR, winrate...

“Khi bạn coi trading như một công việc có quy trình, thị trường sẽ coi bạn như một người đáng được trả tiền.”
